

MYTHBUSTER

AN COMHRAC I GCOINNE COIR TROMCHÚISEACH AGUS EAGRAITHE: COMHAR IDIRNÁISIÚNTA NÓ CUIR CHUIGE ÁITIÚLA?

S coincheap mearbhall é an choireacht eagraithe. Ciallaíonn sé rudaí éagsúla ag brath ar an duine a iarrann tú ar. Léirítear é seo i mbeartas coiriúil na hEorpa, áit nach raibh na sainmhínithe soiléir i gcónaí agus inar athraíodh tosaíochtaí. Is é an rud atá soiléir ná go bhfuil an choireacht eagraithe gar-chomhchiallach le coireacht thromchúiseach idirnáisiúnta. D'fhéadfadh sé seo a bheith ina chúis leis an dearcadh gur bhfuil ar imreoirí straitéiseacha ardleibhéal déileáil le coireacht eagraithe. Mar sin féin, tá coireacht eagraithe follasach go háitiúil freisin agus tá tionchar áitiúil aici. Tá ról tábhachtach ag coisctheoirí áitiúla agus oifigigh pólíní chun coireacht eagraithe a chosc agus a troid.

COIREACHT EAGRAITHE, COIREACHT THROMCHÚISEACH, COIREACHT IDIRNÁISIÚNTA

Tá ról tábhachtach ag coisctheoirí áitiúla agus oifigigh pólíní chun coireacht eagraithe a chosc agus a troid. Tá cáilitheoir amháin nó níos mó i go leor institiúidí agus cáipéisí lárnacha sa réimse idirnáisiúnta, a mhíníonn an focal eagraithe nó a laghdaíonn é. Ar an leibhéal domhanda, tá Coinbhinsiún na Náisiún Aontaithe i gcoinne Coireachta Eagraithe Trasnáisiúnta.¹ Ar leibhéal an AE, bhíomar sásta an téarma “coireacht eagraithe” le tamall fada, mar a fheictear i bPlean Gníomhaíochta chun an Choireacht Eagraithe a Chomhrac (1997), ²Creat-chinneadh na Comhairle ar Choireacht Eagraithe,³ agus Tuarascálacha Staid ar Choireacht Eagraithe rialta a ullmhaíonn an Ball Stáit (ó 1994), a d'athraigh i 2006 i Measúnuithe Bagairt Coireachta Eagraithe (OCTA) Europol.

Thart ar deich mbliana ó shin, thosaigh an AE ar cháilitheoirí a chur leis freisin, eadhon “tromchúiseach” agus “idirnáisiúnta”. In 2010, glacadh le Timthriall Beartais an AE chun Dul i nGleic le Coireacht Idirnáisiúnta Eagraithe agus Tromchúiseach.⁴ Amhail 2013, cuireadh Measúnuithe Bagairt Coireachta Tromchúiseach agus Eagraithe (SOCTA) in ionad OCTAnna Europol.⁵ Cuireann an Chomhairle an “cur chuige riarracháin chun coireacht thromchúiseach agus eagraithe a chosc agus a chomhrac” agus bhunaigh sí líonra dó.⁶ Nochtaigh an Coimisiún Eorpach a Straitéis le déanaí chun Dul i nGleic le Coireacht Eagraithe, a leagann bém ar “ghné trasteanann agus idirnáisiúnta na coireachta eagraithe”, ag rá gur “fiontar idirnáisiúnta é an choireacht eagraithe” agus go labhraíonn sé ar roinnt “coireanna tromchúiseacha”.⁷ Ar an iomlán, is minic a bhaineann coireacht eagraithe, nó fiú baint léi, le coireacht thromchúiseach agus le coireacht idirnáisiúnta.

Ach cad atá i gceist le coir eagraithe, tromchúiseach agus idirnáisiúnta? Uaireanta meastar go bhfuil an téarma “coireacht eagraithe” doileár agus neamh-tháirgíúil.⁸ Tá sé seo, den chuid is mó, toisc go bhféadfadh coireacht eagraithe tagairt a dhéanamh do na *daoine*, i.e. na heagraiochtaí coiriúla, agus na *cineálacha*, i.e. na cineálacha coireachta agus modus operandi atá tipiciúil i bhfeiniméin na coireachta ar leith.⁹

Fós féin, glacadh go maith leis an aistriú i dtreo coireachta tromchúis i mbeartas an AE. Ní sainmhínítear coireacht thromchúiseach i dtéarmaí eagraiochta nó gníomhaíochta, ach i dtéarmaí na díobhála a dhéanann an choir.¹⁰ Éiríonn an phríomhcheist an bhfuil coir tromchúiseach go leor chun déileáil léi ar leibhéal fornáisiúnta. Faoi mar a deireann Europol: “Tagraíonn coireacht thromchúiseach do ghníomhaíocht choiríúil a mheastar gur fiú tuairisc a thabhairt uirthi, nach gcomhlíonnann sainmhíniú OCG, nó GCE as Gaeilge [grúpa coireachta eagraithe], a leagtar amach i gcreat Chreat 2008. *De facto*, baineann sé freisin le haisteoirí aonair nó le gníomhartha aonair. ”¹¹ Léiríonn sé seo go baineann coirpigh neamh-eagraithe fuilleach coireanna tromchúiseacha amach.¹² Sampla amháin de choir tromchúiseach, ach nach gá a bheith eagraithe is ea mí-úsáid ghnéasach leanaí a bhfuil

ainthe ag an fóspartach uirthi. Tagann níos mó ná fiche feiniméan coireachta tromchúiseach seachas coireacht eagraithe faoi shainchúram Europol aon uair a bhíonn gné idirnáisiúnta ann dóibh.¹³

Ar deireadh, b'fhéidir go bhfuil an choireacht idirnáisiúnta chomh simplí agus is cosúil. Cosúil le coireacht eagraithe, féadfaidh sé tagairt a dhéanamh don ghníomhaíocht choiríúil agus don ghrúpa coireachta. Féadfaimid labhairt ar choireacht idirnáisiúnta nuair a théann an gníomh coiriúil trasna nó nuair a bhíonn caingne i níos mó ná tir amháin i gceist. Tá sé seo amhlaidh i gcás gáinneáil aindleathach earraí nó daoine thar theorainneacha. Féadfaimid labhairt freisin ar choireacht idirnáisiúnta nuair a bhíonn grúpa coireachta comhdhéanta de bhaill ó iliomad tíortha. Go deimhin, cé go bhfuil baill den náisiúntacht chéanna (baile nó eachtrannach) i roinnt grúpaí coireachta eagraithe, is gnách go n-oibríonn roinnt coirpigh le chéile le daoine ó náisiúntachta eile. I Straitéis an AE chun Dul i nGleic le Coireacht Eagraithe 2021-2025, tagraíonn coireacht idirnáisiúnta don dá rud.¹⁴

Michael Levi: "Is féidir go gciollódh coireacht eagraithe aon rud ó shindeacáití móra na hlodáile in oireann ghéar ná truflais tuathánach Sicileach go trí bhuirgléirí a bhfuil cuma an-bagrach orthu le gnó glantachán fuinneoge a dhéanann idirdhealú idir a rólí trí ghníomh amháin a bheith acu mar fhaire, ceann eile mar bhuirgléir, agus an tríú cuid mar lainseálaí airgid. Má bhaineann tír iasachta le haon chuid dá ndéanann siad, is coirpigh eagraithe trasnáisiúnta iad!"¹⁵

Tá cuid acu tar éis cáineadh a ghiarál i gcoinne débhríochta na gcoincheap mar choireacht eagraithe agus an bealach a dtéann siad i bhfeidhm ar bheartas. Thug siad dá n-aire go bhféadfadh coir eagraithe a bheith ina gníomh coiriúil a gcomhoibríonn beirt ná níos mó ina leith, fiú amháin más rud é don ócaid.¹⁶ Go deimhin, níor thug Cinneadh Réime na Comhairle 2008 sainmhíniú ar choireacht eagraithe, ach ina ionad sin chuir sé ceann de choir eagraithe ar fáil. grúpa, nach raibh iontu ach comhoibriú beirt ar a laghad i ghníomhaíocht choiríúil.¹⁷ Is oth le criticeoirí áirithe éifeacht dhiúltach na doiléire coincheapúla ar bheartas na coireachta eagraithe, ag rá gur chruthaigh sé "páirc imeartha leathan don bheartas - déantóirí agus cuideachtaí araon chun a gclár oibre féin a shaothrú.¹⁸

Léiríonn an chibear-choireacht go han-mhaith an chaoi a dtrasnaíonn téarmaíochta na coireachta eagraithe, tromchúiseach agus idirnáisiúnta a chéile agus nach féidir iad a chur i bhfeidhm gan athbhrí maidir le feiniméin áirithe coireachta Athraíonn chibear-choireacht go fiain i dtéarmaí na díobhála a dhéanann siad agus dá bhrí sin an tromchúis Déan comparáid, mar shampla, le hionfhabhtú bogearraí mailíseacha, glan-gháinneáil ar dhruagá agus cibear-shlándáil bonneagair chriticiúil. Féadfaidh chibear-choireacht gníomhú ina n-aonar, a bheith mar chuid d'eagraíochta, nó a gcuid seirbhísí a thairiscint do ghrúpaí coireachta eagraithe.¹⁹ Tá go leor gníomhaithe freagrach as chibear-choireacht a chosc agus troid ina choinne, ó fhorfheidhmiú dlí idirnáisiúnta speisialaithe go gnóthais bheaga agus úsáideoirí príobháideacha idirlín a dhéanann Ba chóir go gcosnóidís a bhfeisti.²⁰ Ar bhealach, tá an t-idirlíon agus an smacht atá ag daoine ar theicneolaíocht idirlín tar éis eagrú na coireachta a athrú: cé go traidisiúnta bhí leibhéal áirithe struchtaí agus eagraíochta de dhíth go traidisiúnta chun coireanna sofaisticiúla a dhéanamh, tá chibear-choireacht agus coireanna cibear-spleách ag éirí níos mó tiomanta ag líonraí beaga scaoilte²¹

COIREACHT EAGRAITHE IDIRNÁISIÚNTA - RÉITIGH EAGRAITHE AR BHONN IDIRNÁISIÚNTA?

Ní féidir le gníomhaithé aítiúla nó fiú náisiúnta déileáil leo féin ar choireacht eagraithe idirnáisiúnta. Éilíonn sé iarracht chomhbheartaithe idirnáisiúnta chun cur isteach agus cosc rathúil a chur ar oibriochtaí agus eagraíochtaí idirnáisiúnta coireachta. Tá malartú faisnéise agus rochtain ar fhaisnéis ríthábhachtach i gcomhoibrithe idirnáisiúnta den sórt sin, San Eoraip, tá córais mhalartaithe sonrái mar Chóras Faisnéise Schengen (CFS) agus ardáin chomhoibrithe mar Ardán ildisciplíneach na hEorpa i gcoinne Bagairt Coiriúla (EMPACT) lárnach sa troid i gcoinne na coireachta idirnáisiúnta tromchúiseach agus eagraithe.²²

Ní chiallaíonn sé sin, áfach, nach bhfuil aon ról ag gníomhaithé aítiúla sa troid i gcoinne na coireachta eagraithe. Tá teannas áirithe idir na tosaíochtaí coireachta tromchúiseacha agus eagraithe arna leagan síos ag Timthriall Beartais an AE ar thaobh amháin agus tosaíochtaí aítiúla ar an taobh eile. Glactar leis go coitianta gur coireacht idirnáisiúnta í an choireacht eagraithe agus gur fearr a dhéileálann imreoirí straitéisearcha ardleibhéal náisiúnta nó idirnáisiúnta léi, ach gur cheart d'imreoirí aítiúla diríú ar choireacht neamh-eagraithe aítiúil.²³ Go minic gan bhunús i ndáiríre, tá lucht déanta beartas tar éis éilimh a dhéanamh le fada an lá faoi nádúr speisialta agus bagairt leanúnach na coireachta eagraithe, rud a fhágann go gcreideann siad go forleathan “go gcaithfear bearta eisceachtúla a fhreagairt le bagairt eisceachtúla coireachta.”²⁴ Bíonn gníomhaithé aítiúla, ar a seal, uaireanta éiginnte úinéireacht a ghlagadh ar an gcomhrac i gcoinne na coireachta tromchúisí agus eagraithe.²⁵ Mar sin féin, tá cúiseanna éagsúla ann ar cheart do ghníomhaithé aítiúla agus réigiúnacha aghaidh a thabhairt ar na coireanna seo, ar féidir leo cur go mór leis an gcomhrac ina choinne. Lig dúinn breathnú ar na dá chuíis is tábhachtaí.

CÚIS 1:

NÍL GACH COIR THROMCHÚISEACH AGUS EAGRAITHE IDIRNÁISIÚNTA

Ní gá go bhfuil gach coir eagraithe idirnáisiúnta má mheasann muid gurb í an choireacht eagraithe an ghníomhaiocht choiriúil d'aon ghnó a éilíonn ó chomhoibriú il-chiontóirí. Measann an SOCTA is déanaí de chuid Europol go bhfuil spás 65 % de na grúpaí coireachta eagraithe (GCE) comhdhéanta de bhaill le náisiúntachta éagsúla, rud a fhágann an tríú cuid atá comhdhéanta de bhaill ón náisiúntacht chéanna.²⁶ De réir na tuarascála céanna, tá níos mó ná 70 % de ghrúpaí coireachta eagraithe gníomhach i níos mó ná trí thír²⁷; is é sin le rá, tá an ceathrú cuid mhaith acu gníomhach i dtí amháin nó i dhá thír.

B'fhéidir nach cosúil go bhfuil sé seo i ndóthain, ach tá fócas Europol go príomha ar choireacht idirnáisiúnta. Ní deacair smaoineamh ar shamplaí de ghrúpaí coireachta eagraithe a bhfuil a gcuid gníomhaiochtaí teoranta do thír amháin nó do chríocha i bhfad níos lú Tagann dronga sráide agus dronga óige chun cuimhne láithreach. Treocht thábhachtach san AE is ea il-roinnt na ngrúpaí coireachta eagraithe, rud a fhágann go dtiocfaidh méadú ar líon na ngrúpaí. Tá na grúpaí beaga seo i gcruth drongasráide níos mó agus níos mó, a rialaonn limistéar uirbeach (fo-) beag, réasúnta beag agus a n-earcaíonn ó dhaonra an cheantair sin.²⁸ Ar ndóigh, tá naísc acu le coireacht idirnáisiúnta ach bíonn a bpróifil aítiúil ar dtús. Dá bhrí sin, is minic a bhíonn dronga sráide bainteach le drugá a láimhseáil, margá drugá aítiúla a rialú, ach tá grúpaí coireachta eagraithe eile freagrach as an soláthar mórdhíola²⁹ D'áitigh cuid acu go bhfuil gach coir eagraithe go háitiúil ar dtús, sa mhéid is go dtagann coireacht eagraithe chun cinn ó chaidrimh thrádála aítiúla atá ag brath ar leasanna aítiúla roinnte.³⁰ Tá sé de bhuntáiste ag an aird chuí a thabhairt ar choireacht eagraithe aítiúil go gcuidíonn sé leis an bhfócas a athrú ó ghníomhaithé idirnáisiúnta nach féidir a lorg a earcú go dtí earcaíocht aítiúil a chosc agus íospartaigh agus comharsanachtaí a chosaint.³¹

Tionchar na coireachta eagraithe ar phobail áitiúla a laghdú

Leanann an cur chuige forfheidhmithe-lárnach atá ann faoi láthair maidir le coireacht eagraithe an smaoineamh maidir le coireacht idirnáisiúnta ardleibhéil, toisc go ndíríonn sé ar na cineálacha coireachta sin go díreach. Mar sin féin, nochtaidh cur chuige ar bhonn pobail a dhéanann díobháil áitiúil mar phointe tosaigh gur minic a bhíonn coir eagraithe go háitiúil ar leithligh.

Rinne foireann de sheisear taighdeoirí Breatnach trí chomharsanacht i dhá chathair.³² D'aithin siad cúig ghrúpa déag coireachta eagraithe agus dronga sráide uirbeacha san iomlán. Nuair a aithníodh é, cheadaigh imscrídú ar mhodh measctha gníomhaíochtaí na ngrúpaí, a n-eagraíocht, meicníochtaí earcaíochta, agus an bhaint atá le beartais rialaithe coireachta, a mhapáil.

Rugadh agus tógadh formhór bhaill an ghrúpa sa chathair ina raibh siad ag feidhmiú. Bhí an chuid is mó acu ina gcónaí sa phobal ina raibh siad gníomhach agus bhí claoadh acu crochadh thart mar bhealach chun smacht a fháil. Earcaíocht áitiúil a bhí ann, go minic trí shaothrú coiriúil. Fuarthas mná agus caillíní a shaothraigh na grúpaí sin atá gníomhach i dúshaothrú gnéasach go háitiúil ach ina dhiaidh sin freisin. Ar an iomlán, bhí suíomhanna fisiciúla agus sóisialta áitiúla ina ndeitéar manaint thábhachtacha ar choireacht eagraithe áitiúil.

Tháinig na taighdeoirí ar an gconclúid go dteastaíonn freagairt il-ghníomhaireachta áitiúil arna spreagadh ag faisnéis áitiúil chun a leithéid de fhadhbanna coireachta eagraithe a fháil.

<https://www.police-foundation.org.uk/publication/reducing-impact-organised-crime-local-communities/>

CÚIS 2:

TÁ TIONCHAR ÁITIÚIL AG GACH COIR EAGRAITHE AGUS BRAITHEANN SÍ AR DHÁLAÍ ÁITIÚLA

I ndeireadh na dála nochtann gach coir eagraithe, bíodh sé idirnáisiúnta nó ná bíodh, go háitiúil. Mar shampla, tá saotharlann drugáil sintéiseacha, lonnaithe i gceantar ar leith, glacann sí cumhacht ó chuideachta áirithe, dumpálann sí a dramhaíl tocsaineach in áit ar leith, agus cruthaíonn sí rioscaí don phobal (trí cheimiceáin nó tine).³³ Tá margáil drugáil ceangailte le suíomhanna ar leith, a bhfuil éifeachtaí as cuimse acu orthu: leibhéal mhéadaithe foreágin, mí-úsáid substaintí, eagla roimh choir agus núis eile cosúil le snáthaidí a scríosadh.³⁴ Mar sin, fiú má tharlaíonn na codanna ar leithligh den phróiseas (táirgeadh, gáinneáil, díol) i dtíortha éagsúla, bíonn tionchar áitiúil suntasach ag gach ceann acu. Ar an gcaoi chéanna, d'fhéadfadh go mbeadh íospartaigh oibriúchta idirnáisiúnta gáinneála ar dhaoine ag obair i nígh carr áitiúil.³⁵ D'fhéadfadh sé a bheith amhlaidh freisin go ndéanann grúpaí coireachta eagraithe a gcuid fáltas a sciúradh i dtíortha éagsúla, ach tá seans maith ann gur as gníomhaíochtaí coiriúla áitiúla a rinneadh an t-airgead go bunúsach.³⁶

Mar sin féin, sroicheann gné áitiúil na coireachta eagraithe níos mó ná tionchar láithreach na ngníomhartha coiriúla. Tá an teagmháil le cointóirí eile agus beart a dhéanamh chun comhoibriú ríthábhachtach don choireacht eagraithe. Braitheann an próiseas seo ar an gcomhthéacs áitiúil, i dtéarmaí na gcineálacha áiteanna a mbualleann cointóirí leo (suíomhanna cóineasaithe cointóirí³⁷) agus i dtéarmaí na gceangal sóisialta a chuidíonn le cointóirí bualadh le comh-chiontóirí agus a chruthaíonn deiseanna coireachta (struchtúr deiseanna sóisialta³⁸). Soláthraíonn gnéithe eile den chomhthéacs áitiúil deiseanna le haghaidh coireachta eagraithe nó d'fhéadfadh siad é a chosc: socraíonn an comhthéacs dlíthiúil, eacnamaíoch, dlí-eolaíoch agus fiú geografach ina bhfuil grúpaí coireachta gníomhach a rochtain ar sholáthairí, a ndeiseanna margáocht rathúil a dhéanamh ar earrá mídhleathacha agus seirbhísí, a gcuid roghanna chun gnóthachain a athfheistiú, chomh maith leis an dóchúlacht go n-éireoidh leis an rud ar fad. Tugadh faoi deara, mar shampla, go bhfuil difríochtaí móra idir margáid drugaí san AE ó thír go thír, agus fiú laistigh de thíortha. Is é trádáil agus úsáid roisín cannabais (hashish) an ceann is coitianta sa Spáinn, áit a dtéann táirge Mharacó isteach san AE, agus go ginearálta bíonn diolacháin toitíni contrabhabha níos airde i réimsí ar ioncam níos ísle.³⁹ Faoi dheireadh, tá GCEanna “leabaithe go cultúrtha agus go cognáioch sa chultúr áitiúil”,⁴⁰ a bhfuil a gcorás luacha mar chúlra do tharchur idir-ghlúine na coiriúlachta agus na hearcaíochta.⁴¹

CAINGEAN ÁTIÚIL I GCOINNE COIREACHTA TROMCHÚISEACHA AGUS EAGRAITHE

Ba chóir go mbeadh sé soiléir ó gach ceann díobh thuas gur féidir agus gur cheart go mbeadh ról ag gníomhaithe áitiúla sa troid i gcoinne coireachta tromchúiséach agus eagraithe. Tá leas dílsithe acu i gcoinne a gcuid coireachta eagraithe, mar d'fhéadfadh go mbeadh leibhéal mhéadaithe íospairt, earcaíochta, foréigin agus nús acu a bhaineann leis an ngníomhaíocht coireachta eagraithe chomh maith le leibhéal mhéadaithe eagla na coireachta.

Mar thoradh ar fhreagairí coireachta eagraithe a láru ar an leibhéal náisiúnta nó fiú idirnáisiúnta tá comhoibriú feabhsaithe forfheidhmithe dlí thar theorainneacha, ach tá éifeacht choiscteach agus chosanta na gcur chuige forfheidhmithe-lárnach sin teoranta. Teipeann ar straitéisí ardphróifile ón mbarr anuas, mar straitéisí leantacha airgid agus gabhlála kingpin, a ngealltanais a chomhlíonadh agus mar thoradh air sin, ní bhíonn tionchar ag margáid mídhleathacha orthu den chuid is mó (nó tá siad oiriúnaithe ar a laghad).⁴² Tá pólíní agus údarás áitiúla i riocth maith chun margáid aindleathacha áitiúla agus díobhálacha coireachta eagraithe a mheas agus a mhapáil, ach is minic a chailltear faisnéis áitiúil sa “tsunami faisnéise” a chruthaigh comhoibriú idirnáisiúnta agus malartú faisnéise.⁴³

Braitheann cosc éifeachtach coireachta ar anailísí mionsonraithe ar fhadhanna coireachta, den chineál nach féidir ach gníomhaithe áitiúla a dhéanamh.⁴⁴ Dá bhrí sin, ba cheart go mbeadh ról lárnach ag eispéiris áitiúla agus faisnéis áitiúil sa troid i gcoinne na coireachta eagraithe.⁴⁵

Cur Chuige Sofielund

Is sampla den scoth é an Cur Chuige Sofielund de thionscnamh ilghníomhaireachta um choireacht eagraithe pobalbhunaithe. Pléannadh an clár le coireacht thromchúiseach i gceantar Sofielund i Malmö a throid, go príomhúil margadh na ndrugáil oscailte, ach freisin na fadhbanna eile ina dhiaidh, mar fhóréigean (gunna) agus nús phoiblí.

Cuimsíonn Cur Chuige Sofielund raon leathan gníomhaíochtaí le gníomhaite agus geallsealbhóirí áitiúla, lena n-áirítear club peile áitiúil, ceardchumann tionónthaí, gnólachtaí, agus aonáin rialtais áitiúil mar roinn phleanála na cathrach agus pólíní cathrach. Tá cruth ar an gcomhar ilghníomhaireachta i gcomhlachas lónra arna mhúnlú tar éis ceantair feabhsúcháin ghnó (CFG). I measc na ngníomhartha coincréite is iomaí beart staide atá ann, mar shampla patróil mhéadaithe agus monatóireacht CCTV, in éineacht le sraith tionscnamh coiscthe sóisialta a dhíríonn ar na daoine óga a earcaíonn nó a shaothraíonn coirpigh eagraithe.

Rinne taighdeoirí monatóireacht agus meastóireacht ar an gcur chuige. Thug siad faoi deara go raibh laghdúchán suntasach i gcoir agus i mothúcháin neamhshábhálteachta sa cheantar.

Bhuaign Cur Chuige Sofielund Gradam Eorpach um Chosc ar Choireacht 2019.

Le haghaidh tuilleadh faisnéise ar chur chuige Sofielund,
féach <https://eucpn.org/document/sofielund-approach>

Ina theannta sin, ba cheart go mbeadh ról ghníomhacha ag údarás áitiúla maidir le cur isteach agus cosc ar choireacht eagraithe. Tá cosc an phobail agus cosc forbartha, atá áitiúil de réir sainmhínithe, ina gcolúin thábhachtacha den troid i gcoinne na coireachta eagraithe. Cuidíonn siad le hearcaíocht i gcoir eagraithe a laghdú, athléimneacht na bpobal i gcoinne díobhála agus íospairt a fheabhsú agus bonn eolais a chur faoi idirghabhálacha éifeachtacha pólíní (e.g. trí bheolíne).⁴⁶

Bealach gníomhaíochta amháin d'aisteoirí áitiúla chomh maith le húdarás náisiúnta neamh-fhorfheidhmithe dlí is ea an cur chuige riarrachán.⁴⁷ Sainmhíníodh é seo mar "bhealach chun mí-úsáid an bhonneagair dlí a chosc agus dul i ggleic leis trí chomhoibriú ilghníomhaireachta trí fhaisnéis a roinnt agus bearta a dhéanamh d'fhoinn constaicí a chur ar bun."⁴⁸ Ní amháin go ngintear a lán den fhaisnéis ábhartha ag an leibhéal áitiúil, ach ba cheart go mbeadh ról lárnach ag údarás áitiúla freisin maidir le gníomhaíocht a ghlacadh agus a chomhordú.

Féadfaidh údarás áitiúla (agus náisiúnta) a gcumhactaí rialála a úsáid chun cur isteach ar choireacht eagraithe. Is féidir é seo a dhéanamh ar bhealá éagsúla. Sampla clasaiceach is ea ceadúnais gnó a oscailt (beár, parlús suathaileachta, bialann) nó alcól a dhíol in áit a d'fhéadfadh a bheith ina éadan d'oibríocht choiriúil a dhiúltú. Is uirlis eile iad cigireachtaí ar nós cigireachtaí saothair, cigireachtaí sábháilteachta bia agus cigireachtaí sábháilteachta dóiteáin is féidir a úsáid chun cur isteach ar gníomhaíochtaí coiriúla.⁴⁹ Braitheann coireacht eagraithe go minic ar dhálaí áitiúla agus is faoi na húdarás áitiúla atá sé rud a dhéanamh faoi sin.⁵⁰

Tá údarás áitiúla i rocht maith freisin chun gníomhartha i gcoinne na coireachta eagraithe a chomhordú. Éilíonn idirghabhálacha pobalbhunaithe ranníocaíochtaí ó sheirbhísí áitiúla éagsúla (e.g. scoileanna, obair shóisialta, pólíní áitiúla), saoránaigh agus gnóthais. Tá cosc an phobail tábhachtach mar tá an cumas aige earcaíocht i gcoir eagraithe a laghdú.⁵¹ D'fhéadfadh ról a bheith ag údarás áitiúla bainistíocht a dhéanamh ar chomhoibrithe den sórt sin agus iad a chur ar chomhréim le hidirghabhálacha riarrachán ilghníomhaireachtaí chomh maith

le gníomhartha pólíní (náisiúnta) agus ionchúisitheoirí. Tá siad suite go háisiúil i lár an tsaoil agus de ghnáth bíonn eolas maith acu ar an gcaoi a mbíonn fadhbanna coireachta eagraithe ina thimpeallacht. Ach fiú amháin i gcur chuige nach ndéantar a chomhordú ag an leibhéal áitiúil, is minic gur réamhriachtanas le go n-éireoidh le gníomhaíocht áitiúil. I bhfeachtas ar fud an AE, cosúil leis na cinn a bhunaíonn EUCPN faoi chuimsiú EMPACT, glacann gníomhaithe náisiúnta agus áitiúla cuid mhaith den scaipeadh iarbhír ar ábhar an fheachtais.

CONCLÚID

Is minic a bhíonn baint ag coireacht eagraithe le coireacht thromchúiseach agus idirnáisiúnta. D'ardaigh an dearcadh atá ann faoi láthair maidir le "coireacht eagraithe idirnáisiúnta" an aird a thugtar do ar leibhéal náisiúnta nó idirnáisiúnta, áit a mbíonn sé mar fhócas ag beartais atá dírithe ar fhorfheidhmiú den chuid is mó. Ach níl gach coir thromchúiseach agus eagraithe idirnáisiúnta. Níos tábhachtaí fós b'fhéidir, ná an tionchar áitiúil atá ag gach duine eagraithe i dtéarmaí díobhála agus earcaíochta. Dá bhrí sin, is é an freagra is fearr ar choireacht thromchúiseach agus eagraithe ná cur chuige comhtháite a chomhcheanglaíonn pólíneacht imoibríoch agus cosc, agus ina ndéanann gníomhaithe idirnáisiúnta, náisiúnta agus áitiúla a gcuid féin. Go deimhin, tá ról ag údaráis áitiúla sa troid i gcoinne na coireachta eagraithe. Tá siad faoi phribhléid beartais atá bunaithe ar fhorfheidhmiú a chomhlánú le cur chuige coisccheach agus cosanta. Is minic a bhíonn údaráis áitiúla i gceannas ar phríomhfhaisnéis ar fhadhbanna coireachta eagraithe. Tá siad i rocht oriúnach freisin chun compháirtíochtaí ilghníomhaireachta a bhainistiú. Dá réir sin, tá an cumas acu earcaíocht a laghdú chomh maith le héifeachtaí dochracha inláimhsithe na coireachta eagraithe i bpobail áitiúla.

Nótaí

- 1 United Nations, UNTOC: Convention against Transnational Organized Crime, New York, 2000, https://treaties.un.org/Pages/ViewDetails.aspx?src=TREATY&mtdsg_no=XVI-II-12&chapter=18&clang=_en.
- 2 Council of the European Union, Action Plan to Combat Organized Crime, Brussels, 28 Apr. 1997, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:51997XG0815>.
- 3 Council of the European Union, 2008/841/JHA: Council Framework Decision on the Fight against Organised Crime, Brussels, 2008, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32008F0841>.
- 4 Council of the European Union, Council conclusions 15358/10: The Creation and Implementation of a EU Policy Cycle for Organised Crime and Serious International Crime, Brussels, 2010; Europol, EU Policy Cycle - Empact, <https://www.europol.europa.eu/empact> (Accessed 9 Apr. 2020).
- 5 P.C. van Duyne and T. Vander Beken, The Incantations of the EU Organised Crime Policy Making, *Crime, Law and Social Change* 51:2 (2009), 261-81, <https://dx.doi.org/10.1007/s10611-008-9153-1>.
- 6 Council of the European Union, 9935/16: Council Conclusions on the Administrative Approach to Prevent and Fight Serious and Organised Crime, Brussels, 2016. Is é an lónra an Lónra Eorpach ar an gCur Chuige Riaracháin chun Dul i nGleic le Coireacht Thromchúiseach agus Eagraithe (ENAA): <https://administrativeapproach.eu>.
- 7 European Commission, COM(2021) 170 final: EU Strategy to Tackle Organised Crime 2021-2025, Brussels, 2021.
- 8 L. Paoli and T. Vander Beken, Organized Crime: A Contested Concept, in: L. Paoli (Ed.), *The Oxford Handbook of Organized Crime*, Oxford: Oxford University Press, 2014, 13-31.
- 9 F.E. Hagan, "Organized Crime" and "Organized Crime": Indeterminate Problems of Definition, *Trends in Organized Crime* 9:4 (2006), 127-37, <https://dx.doi.org/10.1007/s12117-006-1017-4>.
- 10 N. Dorn, The End of Organised Crime in the European Union, *Crime, Law and Social Change* 51:2 (2009), 283-95, <https://dx.doi.org/10.1007/s10611-008-9156-y>; L. Paoli, How to Tackle (Organized) Crime in Europe? The EU Policy Cycle on Serious and Organized Crime and the New Emphasis on Harm, 22:1 (2014), 1-12, <https://dx.doi.org/10.1163/15718174-22012036>.
- 11 Europol, EU Serious and Organised Crime Threat Assessment, The Hague: European Police Office, 2013, 43, <https://www.europol.europa.eu/activities-services/main-reports/eu-serious-and-organised-crime-threat-assessment-socta-2013.53>
- 12 M. Levi and M. Maguire, Reducing and Preventing Organised Crime: An Evidence-Based Critique, *Crime, Law & Social Change* 41 (2004), 399.
- 13 Council of the European Union, 2009/371/JHA: Establishing the European Police Office (Europol), Brussels, 2009, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=celex:32009D0371>; European Parliament and Council of the European Union, Regulation on the European Union Agency for Law Enforcement Cooperation (Europol), Brussels, 11 May 2016, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=CELEX:32016R0794>.
- 14 COM (2021) 170 deiridh.
- 15 M. Levi, The Organization of Serious Crimes for Gain, in: M. Maguire, R. Morgan, and R. Reiner (Eds.), *The Oxford Handbook of Criminology*, Oxford: Oxford University Press, 2012, 597-8.
- 16 Ibid.; Paoli, How to Tackle (Organized) Crime in Europe? The EU Policy Cycle on Serious and Organized Crime and the New Emphasis on Harm, 3; H. Carrapico, Analysing the European Union's Responses to Organized Crime through Different Securitization Lenses, *European Security* 23:4 (2014), 611, <https://dx.doi.org/10.1080/09662839.2014.949248>.
- 17 2008/841/JHA, Art. 1.
- 18 J. Janssens and A. De Vos, European Union: Organised Crime Policies, Politics and the EU, in: F. Allum and S. Gilmour (Eds.), *Handbook of Organised Crime and Politics*, Cheltenham: Edward Elgar Publishing, 2019, 437-54.
- 19 R. Leukfeldt (Ed.), *Research Agenda: The Human Factor in Cybercrime and Cybersecurity*, The Hague: Eleven International Publishing, 2017, chapters 4 and 5.
- 20 Ibid., cabidil 7.
- 21 A. Lavorgna, Organised Crime Goes Online: Realities and Challenges, *Journal of Money Laundering Control* 18:2 (2015), 158, <https://dx.doi.org/10.1108/JMLC-10-2014-0035>.
- 22 Cf. COM(2021) 170 deiridh.
- 23 Cf. Levi and Maguire, Reducing and Preventing Organised Crime, 402.
- 24 H.-J. Albrecht, Police, Policing and Organised Crime: Lessons from Organised Crime Research, *European Police Science and Research Bulletin* special conference issue nr. 2 (2017), 2009, <https://dx.doi.org/10.2825/13491>.
- 25 R. Crocker, S. Webb, M. Skidmore et al., Tackling Local Organised Crime Groups: Lessons from Research Intwo UK Cities, *Trends in Organized Crime* 22:4 (2019), 443, <https://dx.doi.org/10.1007/s12117-018-9335-x>.
- 26 Europol, European Union Serious and Organised Crime Threat Assessment: A Corrupting Influence, Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2021, 19, <https://dx.doi.org/10.2813/02362>.
- 27 Ibid.
- 28 M. Riccardi, Soc Infiltration in Europe: An Overview, in: E.U. Savona and M. Riccardi (Eds.), *Mapping the Risk of Serious and Organised Crime Infiltration in Europe*, Milan: Transcrime, 2018, 55-6.
- 29 Cf. Home Office, Working with Young People to Prevent Involvement in Serious and Organised Crime, Practitioner toolkit, London: Home Office, 2021, 4, <https://www.gov.uk/government/publications/help-young-people-avoid-involvement-in-serious-and-organised-crime>; R. McLean, J.A. Densley, and R. Deuchar, Situating Gangs within Scotland's illegal Drugsmarket(S), *Trends in Organized Crime* 21 (2018), 147-71, <https://dx.doi.org/10.1007/s12117-017-9328-1>.
- 30 D. Hobbs, Going Down the Glocal: The Local Context of Organised Crime, *The Howard Journal of Criminal Justice* 37:4 (1998), 407-22, <https://doi.org/10.1111/1468-2311.00109>.
- 31 Crocker et al., Tackling Local Organised Crime Groups, 443.
- 32 Ibid., 433-49. R. Crocker, S. Webb, S. Garner et al., The Impact of Organised Crime in Local Communities, London: The Police Foundation, 2017, https://www.police-foundation.org.uk/2017/wp-content/uploads/2017/10/oc_in_local_communities_final.pdf.
- 33 EMCDDA and Europol, EU Drug Markets Report, Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2019, 18 and 24.
- 34 R. Lupton, A. Wilson, T. May et al., A Rock and a Hard Place: Drug Markets in Deprived Neighbourhoods, London: Home Office, 2002.
- 35 P. Villettaz, M. Killias, and I. Zoder, The Effects of Custodial Vs. Non-Custodial Sentences on Re-Offending: A Systematic Review of the State of Knowledge, *Campbell Systematic Reviews* 2:1 (2006), especially the "Donut" case study, <https://dx.doi.org/10.4073/csr.2006.13>.
- 36 Levi and Maguire, Reducing and Preventing Organised Crime, 401.
- 37 M. Felson, The Process of Co-Offending, *Crime Prevention Studies* 16 (2003), 149-68; M. Felson, The Ecosystem for Organized Crime, HEUNI Papers No. 26, Helsinki: HEUNI, 2006, 9-10.
- 38 E.R. Kleemans and C.J. de Poot, Criminal Careers in Organized Crime and Social Opportunity Structure, *European Journal of Criminology* 5(1) (2008), 69-98, <https://dx.doi.org/10.1177/1477370807084225>.

- 39 von Lampe, Organized Crime in Europe, 9.
- 40 A. Sergi and L. Storti, Shaping Space: A Conceptual Framework on the Connections between Organised Crime Groups and Territories, *Trends in Organized Crime* (2021), 138, <https://dx.doi.org/10.1007/s12117-021-09415-0>.
- 41 A. Sergi, Widening the Antimafia Net: Child Protection and the Socio-Cultural Transmission of Mafia Behaviours in Calabria, *Youth Justice* 18:2 (2018), 149-68, <https://dx.doi.org/10.1177/1473225418791420>; European Crime Prevention Network, Family-Based Crime: Background and Theory of Prevention, Part of the Toolbox on Family-Based Crime, Brussels: EUCPN, 2020, <https://eucpn.org/toolbox-familybasedcrime>.
- 42 C. Atkinson, S. Mackenzie, and N. Hamilton-smith, A Systematic Review of the Effectiveness of Asset-Focussed Interventions against Organised Crime, What Works: Crime Reduction Systematic Review Series No. 9, UK: College of Policing, 2017, https://whatworks.college.police.uk/Research/Systematic_Review_Series/Pages/default.aspx; J.M. Lindo and M. Padilla-Romo, Kingpin Approaches to Fighting Crime and Community Violence: Evidence from Mexico's Drug War, *Journal of Health Economics* 58 (2018), 253-68, <https://dx.doi.org/10.1016/j.jhealeco.2018.02.002>; B. Albrecht, Multicultural Challenges for Restorative Justice: Mediators' Experiences from Norway and Finland, *Journal of Scandinavian Studies in Criminology and Crime Prevention* 11:1 (2010), 210, <https://dx.doi.org/10.1080/14043851003616204>.
- 43 Council of the European Union, 11657/08: Freedom, Security, Privacy: European Home Affairs in an Open World - Report of the Informal High-Level Advisory Group on the Future of European Home Affairs Policy ("the Future Group"), Brussels, 2008; Cf. Levi and Maguire, Reducing and Preventing Organised Crime, 403.
- 44 Levi and Maguire, Reducing and Preventing Organised Crime, 408; Crocker et al., Tackling Local Organised Crime Groups, 443.f.
- 45 Albrecht, Multicultural Challenges for Restorative Justice, 216.
- 46 Cf. Levi and Maguire, Reducing and Preventing Organised Crime, 411-3.
- 47 On the administrative approach, see the resources made available by the European Network on the Administrative Approach (<https://administrativeapproach.eu/>), including the Third EU Handbook on the Administrative Approach in the European Union, Brussels: ENAA, 2020, <https://administrativeapproach.eu/publications/third-eu-handbook>.
- 48 Ibid., 7.
- 49 Levi and Maguire, Reducing and Preventing Organised Crime, 413.
- 50 Chun spleáchas na coireachta eagraithe ar dhálaí áitiúla a léiriú, féach E.U. Savona, Infiltration of the Public Construction Industry by Italian Organised Crime, in: K. Bullock, R.V. Clarke, and N. Tilley (Eds.), *Situational Prevention of Organised Crimes*, Portland: Willan Publishing, 2010.
- 51 Levi and Maguire, Reducing and Preventing Organised Crime, 411-2.

Lua

EUCPN (2021). Mythbuster: An comhrac i gcoinne na coireachta tromchúisí agus eagraithe: comhar idirnáisiúnta nó cuir chuige áitiúla? An Bhruiséil: EUCPN

Fógra dlíthiúil

Ní gá go léiríonn ábhar an fhoilseacháin seo tuairim oifigiúil aon Bhallstát den AE nó aon ghníomhaireacht nó institiúid de chuid an Aontais Eorpach ná na gComhphobal Eorpach.

Údair eagarthóirí

Stijn Aerts, Oifigeach taighde, Rúnaíocht EUCPN.

Cuid den tionscadal ‘lónra Eorpach um chosc ar choireacht agus Eorpach lónra ar an gcur chuige riarrachán Rúnaíocht - Rúnaíocht EUCPN’ - Rúnaíocht EUCPN, Deireadh Fómhair 2021, an Bhruiséil Le tacaíocht airgeadais ó Chlár an Aontais Eorpach um Chosc agus Troid in aghaidh na Coireachta An Coimisiún Eorpach - Ard-Stiúrthóireacht Gnóthaí Baile

Déan teaghmáil: www.eucpn.org